

Poučení

I. Podmínky účasti na pojištění

Dobrovolného pojištění mohou být od roku 1996 účastny osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění a účast na pojištění se týká doby:

- 1) vedení v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, pokud jim po dobu této evidence nenáleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci** - § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přičemž od 1. 1. 2014 se za dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti, považuje též doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné. Je nutno předložit příslušné potvrzení úřadu práce. Účast je možná nejdříve od 1. 1. 1996.
- 2) soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice (v období do 31. 12. 2009 je tato účast možná až po uplynutí prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let)** § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Účast je možná nejdříve od 1. 1. 2002. Je nutno předložit potvrzení (doklad) o dobách trvání studia po 18. roce věku.
- 3) výdělečné činnosti v cizině po 31. 12. 1995**, jedná-li se o osoby v pracovním poměru, členy družstva, jestliže nejsou v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jim odměňováni, nebo osoby samostatně výdělečně činné § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je nutno předložit pracovní smlouvu (případně jiný doklad), z níž je nesporně patrný začátek a konec výdělečné činnosti v cizině. Je-li výdělečná činnost vykonávána v pracovním poměru, je nutno předložit prohlášení, případně doklad o tom, že uvedená činnost nezakládá účast na nemocenském pojištění v ČR. Za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu 2 let bezprostředně před tímto dnem.
- 4) výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy uzavřené s vysílající organizací podle zákona č. 198/2002 Sb.** - § 6 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je nutno předložit smlouvu mezi dobrovolníkem a vysílající organizací o výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby (§ 5 odst. 2 zákona č. 198/2002 Sb.). Za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu 2 let bezprostředně před tímto dnem.
- 5) činnosti v České republice ve prospěch zahraničního zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení** - § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Účast je možná nejdříve od 1. 1. 2009. Je nutno předložit doklad o trvání takové činnosti. Za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu 2 let bezprostředně před tímto dnem.
- 6) výkonu funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky** - § 6 odst. 1 písm. f) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Účast je možná nejdříve od 19. 9. 2009.
- 7) pobytu v cizině, pokud následovaly do místa vyslání k výkonu práce v zahraničí nebo k výkonu služby v zahraničí svého manžela nebo registrovaného partnera, který je státním zaměstnancem podle zákona o státní službě nebo jiným zaměstnancem organizační složky státu, se souhlasem této organizační složky státu, a nemají příjem ze závislé činnosti nebo nejsou osobami samostatně výdělečně činnými nebo nejsou osobami vykonávajícími obdobné činnosti podle práva cizího státu, do kterého byli jejich manželé nebo registrovaní partneři vysláni k výkonu práce v zahraničí nebo k výkonu služby v zahraničí; v takovém případě může hradit pojistné zaměstnavatel manžela nebo registrovaného partnera** - § 6 odst. 1 písm. g) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je nutno předložit potvrzení zaměstnavatele, které prokáže výše uvedené skutečnosti o práci v zahraničí a dále oddací list (doklad o registrovaném partnerství) prokazující trvání manželství (registrovaného partnerství) s osobou, která působí v zahraničí, a to po celou dobu, po kterou má dobrovolné pojištění z tohoto titulu trvat. Účast je možná od 1. 1. 2015. V období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2014 je účast osoby možná po dobu pobytu v cizině, po kterou následovala svého manžela, který v cizině působil v diplomatických službách České republiky. Je nutno předložit potvrzení Ministerstva zahraničí ČR o této skutečnosti a dále oddací list prokazující trvání manželství s osobou, která působí/la v diplomatických službách ČR, a to po celou dobu, po kterou má dobrovolné pojištění z tohoto titulu trvat.
- 8) výkonu samostatně výdělečné činnosti ve zdaňovacím období, za které byla jejich daň z příjmů rovna paušální dani, uplynula-li marně lhůta pro placení paušálního pojistného na důchodové pojištění za tuto dobu** - § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Účast je možná nejdříve od 1. 1. 2021. Přihlášku lze podat nejdříve po marném uplynutí lhůty pro placení paušálního pojistného, která činí 6 let, tj. nejdříve v roce 2028.
- 9) dobrovolného pojištění – bez uvedení důvodu** - § 6 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pojištění mohou být účastny též osoby starší 18 let, které podaly přihlášku k účasti na dobrovolném pojištění, aniž splňují některou z podmínek uvedených výše pod body 1) až 8). Od 1. 2. 2018 je další podmínkou takovéto účasti na pojištění skutečnost, že doba účasti na českém důchodovém pojištění z titulu výkonu výdělečné činnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a § 13 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.] získaná přede dnem podání této přihlášky trvala aspoň 1 rok. Podmínka trvání doby důchodového pojištění v rozsahu aspoň 1 roku stanovená v § 6 odst. 2 větě první zákona č. 155/1995 Sb., se považuje za splněnou, pokud účast na důchodovém pojištění podle § 6 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. vznikla před 1. 2. 2018 a bez přerušení trvá i po tomto dni a přihláška k této účasti byla podána před 1. 2. 2018. Účast na pojištění je však v takovém případě možná v rozsahu nejvýše 15 let. Za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu 1 roku bezprostředně před tímto dnem. Pokud uplyne patnáctileté období a občan nepodá odhlášku z pojištění, končí účast na pojištění uplynutím posledního dne tohoto období. Pojistné zaplacené po ukončení pojištění se vrací jako přeplatek na pojistné.

II. Placení pojistného

Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění platí pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé celé kalendářní měsíce, ve kterých je alespoň po část kalendářního měsíce účastna dobrovolného důchodového pojištění.

Vyplňování údajů na přední straně tiskopisu v rubrice „Platba“ není povinné. Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění je však povinna označit kalendářní měsíce, za které toto pojistné platí. Nebude-li proto z přihlášky jednoznačně patrné, za které měsíce a v jaké výši je pojistné placeno, musí být tato informace uvedena u každé platby.

Pojistné na důchodové pojištění ve smyslu ust. § 6 odst. 1 písm. c) až e) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů nelze zaplatit po uplynutí dvou kalendářních roků následujících po kalendářním roce, do něhož spadá kalendářní měsíc, za který se toto pojistné platí.

Pojistné ve smyslu ust. § 6 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů nelze zaplatit po uplynutí jednoho roku od posledního dne kalendářního měsíce, za který se toto pojistné platí.

III. Zánik účasti na pojištění

Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může podat kdykoliv odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; účast na důchodovém pojištění zaniká ke dni podání odhlášky z účasti na důchodovém pojištění nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhláске uveden; pokud občan nezaplatil pojistné na důchodové pojištění za období přede dnem podání odhlášky, může se odhlásit i zpětně za toto období nebo jeho část.

Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění podle § 6 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů je povinen podat odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, přestaly-li být splněny podmínky pro tuto účast, a to do 8 dnů; pokud tento občan nepodá v této lhůtě odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, považuje se za osobu účastnou důchodového pojištění osob dobrovolně účastných důchodového pojištění podle § 6 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pokud již neuplynula patnáctiletá lhůta uvedená v tomto ustanovení.